

Asia: VN/3611/2023

Ohje valtion viranomaisten aukiolosta

1. Yleiset kommentit

Ohjeesta, sen tarpeellisuudesta, selkeydestä, lisäarvosta jne.

Ohje on hyvinkin tarpeellinen selkeyttäessään sovellettavan lainsäädännön käsitteitä ja tavoitteita. Luonnos on tässä suhteessa onnistunut.

2. Kommentit osioon 2

Aukiolosäätelyssä käytetyt käsitteet

-

3. Kommentit osioon 3

Aukiolosäätelyn soveltamisala

Lausuntoni keskittyy ja rajoittuu siihen, mitä aukiolosäätely yksityiskohtaisesti ja tarkkarajaisesti edellyttää tuomioistuimilta, joihin on palvelulain soveltamisalasäännöksen mukaan sovellettava vain lain 5 a §:n 4 momentissa säädettyä. Tuomioistuimet velvoitetaan sanotussa momentissa järjestämään asiakirjojen vastaanottaminen niin, että asiakirjojen jättäminen ja asian vireille saattaminen on aina mahdollista kello 8.00 - 16.15. Vähimmäisvelvollisuutena on siis huolehtia asiakirjojen vastaanottamisesta mainitulla aikavälillä, jolloin asian saa silloin asiakirjojen kera myös vireille.

Tuomioistuimia koskevan palvelulain soveltamisalan rajauksen sanamuodon mukainen tulkinta johtaisi siihen, että tuomioistuimiin ei sovelleta esim. palvelulain 5 a §:n 3 momenttia, jonka mukaan viranomaisen on tarjottava aukioloaikana ajanvarauksetta neuvontaa, sen lisäksi että ne ottavat vastaan asiakirjoja. Tällä kysymyksellä ja tulkinnalla on nähdäkseni keskeistä merkitystä, kun arvioidaan tuomioistuimen mahdollisuuksia järjestää ja tehostaa asiakaspalveluaan. Edustamassani kärjäoikeudessa toimialan rajoissa tapahtuvaa neuvontaa tarjoavat asiakaspalveluyksikön kärjäsihteerit, kun taas asiakirjoja voivat vireille panemista merkitsevin seurauksin ottaa käyntiasioinnissa vastaan myös esimerkiksi päivystävät haastemiehet. Tähän erityiskysymykseen olisi

syytä ottaa kantaa nyt kommentoitavassa ohjeessa. Luonnoksessa todetaan tuomioistuinten osalta yksikantaan (s. 6), että "sitien näiden viranomaisen aukioloaika säilyy aiemman aukiolosääntelyn mukaisena". Niinhän se säilyy, mutta on eri asia, mitä kaikkea palvelua asiakkaalle on koko aikavälin 8.00-16.15 tarjottava. Jatkan suoraan tästä kommentteilla osioon 4.

4. Kommentit osioon 4

Asioiden ja aukioloaikojen järjestäminen

Siinä tapauksessa, että palvelulain 5 a §:n 3 momentista ei katsota seuraavan tuomioistuimille velvollisuuksia yli sen, mitä velvollisuuksista on säädetty saman pykälän 4 momentissa, tuomioistuinten on mahdollista tarjota käyntiasioinnissa palvelua niin, että palvelulaissa tarkoitettua neuvontaa olisi saatavissa päätoimipaikan asiointipaikassa vain 6 tunnin ajan kun taas asiakirjojen jättäminen ja asian vireille paneminen olisi mahdollista koko virka-ajan 8.00-16.15. Jos tämä tulkinta hyväksytään, asia olisi syytä kertoa nimenomaisesti aukiolosta annettavassa ohjeessa. Ainakin edustamassani Pohjois-Karjalan käräjäoikeudessa olisi resurssien käytön kannalta tarvetta - ja asiakaskäyntien seurannassa todennettuun käyntiasioinnin harvalukuisuuteen nähden myös kohtuullista - rajoittaa käyntiasioinnissa tarjottava neuvonta 6 tuntiin per aukiolopäivä. Rajoituksellahan ei olisi vaikutusta puhelimitse ja digitaalisesti tapahtuvaan saavutettavuuteen. Muut virkamiehet kuten haastemiehet voisivat huolehtia ylimenevien 2 tunnin 15 minuutin ajan asiakirjojen vastaanottamisesta ja tarvittavista leimaamisista sekä asiakirjojen toimittamisesta asian kirjaamisesta huolehtiville käräjäsihteereille.

5. Kommentit osioon 5

Vireillepano ja asiakirjojen jättäminen aukioloaikana

-

6. Kommentit osioon 6

Asiointitarpeiden seuranta ja niiden muutoksiin vastaaminen

-

7. Kommentit osioon 7

Aukioloajoista tiedottaminen

-

8. Kommentit osioon 8

Muut huomioon otettavat seikat

Muuta lausuttavaa ohjelunonnoksesta ei allekirjoittaneella ole.

9. Voit kirjoittaa lausuntosi myös alla olevaan tekstikenttään

Kirjoita lausunto tekstikenttään

-

Vuorialho Tommi
Pohjois-Karjalan käräjäoikeus